

Projektityöntekijän ja prosessityöntekijän ero

Joskus sattuma tulee kirjoittajan avuksi. Ajattelin jo pitkään kirjoittaa joukkuelajien ammattivalmentajien työn rajuudesta ja raadollisuudesta, johon perjantai tarjosi sopivasti lisää aineksia.

Eilisessä lehdessä oli Risto Pyykön mielenkiintoinen juttu Perungan Poikien Jukka Tuovisen 23 tuntia kestäneestä valmentajavisitistä Rovaniemelle. Savolaismies saapui pikahälytyksellä pelastamaan romahtavaa mestarisuosikkia, hävisi viiden erän ratkaisumatsin Raision Loimulle ja palasi yhtä nopeasti takaisin Siilinjärvelle. Valmentajan ammatissa pätkätyön käsite saa todellakin kokonaan uuden ulottuvuuden!

Toinen perjantain sattuma liittyi perhetuttuihin. Matkalla pohjoiseen ollut jääkiekkovalmentaja Kari Heikkilä käväisi Torniossa kylässä vaimonsa kanssa. Parhaimmillaan Heikkilä on luotsannut Jaroslavl Lokomotivin KHL:n kakkoseksi ja tietenkin hänet muistetaan myös Kärppien mestarivalmentajana kaudelta 2003-2004.

Kaikesta menestyksestään huolimatta Heikkilänkin työsuhde päättyi helmikuussa Jaroslavlissa pikavauhtia pariin väärään ajankohtaan osuneeseen tappioon. Heikkilä ei ollut potkuista moksiskaan, sillä pitkän kokemuksen pohjalta KHL:n kulttuuri on tullut tutuksi: vaatimukset ovat kovia, mutta erottamiseen johtavat syyt joskus hyvinkin löysiä.

Ammattivalmentajan työnkuvan kovemman puolen sai tuta myös Kärppien Matti Alatalo, jonka luotto loppui katastrofaaliseen alkuvuoteen. Tätä kirjoitettaessa ei ollut selvillä, jatkuiko Alatalon seuraajan Mikko Haapakosken kausi vielä perjantai-illan jälkeen.

Joka tapauksessa Kärppien vuonna 2003 alkanut mitaliputki on ollut SM-liigan historian huikkeimpia saavutuksia. Kärppien valmentajat ovat vaihtuneet, mutta toimitusjohtajana on ollut koko ajan sama mies. Juha Junno onkin siinä mielessä harvinainen yksilö, että hän on onnistunut sekä valmentajana (liigahopea KalPassa) että seurajohtajana. Junnon menestyksen yksinkertaisin salaisuus lienee projektin ja prosessin välisen eron ymmärtäminen.

Kaikkiaan ammattivalmentajan työn lainalaisuudet ovat joukkuelajeissa raadollisia sekä lyhyellä että pitkällä jännteellä. Kun työ on tehty, valmentaja lähtee uuden haasteen ääreen, kun taas vanha joukkue jatkaa elämäänsä uusissa käsissä. Valmentajat vaihtuvat, mutta seuraorganisaatiot traditioineen säilyvät. Siinä missä valmentaja on projektityöntekijä, on seurajohtaja puolestaan prosessityöntekijä. Jos nämä roolit sekoittuvat, on seurauksena urheilullista staattisuutta ja seurajohdollista lyhytjänteisyyttä. Ehkäpä juuri siksi suomalaisen joukkueurheilun menestystarinoita on vähemmän kuin varoittavia esimerkkejä.

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 27.3.2010